

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Miettunen, Laura			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Lasten kotihoidon tuen kuntalisät osana suomalaista päivähoitojärjestelmää			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipolitiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-05-12	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 80 s. 23 liites.
Tiivistelmä-Referat-Abstract Lasten kotihoito on pienten lasten suosituin hoitomuoto. Useat kunnat ovat kannustaneet kotihoitoon lakisääteisen tuen lisäksi maksettavin vapaaehtoisin kuntalisin. Kuntalisistä on muodostunut kunnille merkittävä perheiden päivähoitovalintoja ohjaava ja kotihoidon tuen käyttöön kannustava osa. Suomalaisista puolet asuu kunnassa, jossa maksetaan kotihoidon tuen kuntalisää. Kuntalisää maksavien kuntien määrä on vuodesta 1995 lähtien jatkuvasti kasvanut. Huolimatta kuntalisien yleisyydestä, niitä ei ole juurikaan tutkittu, ja aiheesta tehdyt vähäiset tutkimukset ovat yli 15 vuotta vanhoja. Tässä tutkielmassa luon ensin katsauksen lasten kotihoidon tukeen yleisesti. Tarkastelen, mikä rooli kotihoidon tuella on osana suomalaista päivähoitojärjestelmää. Yleiskatsauksen jälkeen tutkin empiirisesti kotihoidon tuen kuntalisjärjestelmän kehittymistä ja siinä tapahtuneita muutoksia 1990-luvulta tähän päivään saakka. Tutkielman päätavoitteena on paikata kuntalisää koskevaan tutkimukseen syntyneitä aukkoja. Näkökulma on kunnissa: tutkin, miksi jotkut kunnat ovat kannustaneet lasten kotihoitoon kuntalisin ja miten anteliaasti eri kunnat ovat kuntalisää maksaneet. Tarkastelen myös, mitkä tekijät ovat yhteydessä kuntalisien anteliaisuuteen. Olen koonnut kuntalisää koskevan aineiston Tilastokeskuksen Altika-tietokannasta ja Kelan Sovaka-tietokannasta, Kelan kuntien kanssa solmimista kuntalisäsopimuksista sekä Kuntaliiton vuonna 2007 suorittaman kuntalisäkyselyn aineistosta. Olen täydentänyt aineistoa kuntien internetsivuilta saaduilla tiedoilla. Kotihoidon tukea koskevista aikaisemmista tutkimuksista olen hyödyntänyt pääasiassa Ilmakunnaksen (1993 ja 1997), Korpisen (1997), Anttosen (1999), Takalan (2000) sekä Hiilamon ja Kankaan (2006) tutkimuksia. Edellä mainituista Ilmakunnas (1993) on tutkinut myös kotihoidon tuen kuntalisää. Toinen kuntalisää koskeva tutkimus, jota olen hyödyntänyt, on Kuismasen (1992) tutkimus kunnallisen kotihoidon tuen käyttöasteen vaikuttavista tekijöistä. Pääasiallisena analyysimenetelmänä olen käyttänyt logistista regressioanalyysia, jolla olen tarkastellut eri selittävien muuttujien yhteyttä kuntalisien maksamiseen. Kuntalisien anteliaisuuteen liittyviä tekijöitä olen tutkinut korrelaatiokertoimien avulla. Analyysieni perusteella kuntalisäkunnat ovat tyypillisesti suuria, muuttovoittoisia kuntia, joissa on paljon pieniä lapsia, hyvä työllisyystilanne ja alhainen veroprosentti. Näissä kunnissa kunnalliseen päivähoitoon kohdistuu suuri paine. Kuntalisien anteliaisuus on yhteydessä ennen kaikkea kunnan taloudelliseen tilanteeseen: mitä parempi työllisyystilanne ja alhaisempi veroprosentti, sitä anteliaampi on yleensä myös kuntalisä. Kuntalisien pääasiallisena tarkoituksena näyttää olevan päivähoitoon kohdistuvan paineen hillitseminen. Kuntalisän toivotaan vaikuttavan siten, että vanhemmat jäisivät kotiin hoitamaan lapsiaan, eivätkä toisi lasta kunnalliseen päivähoitoon. Kuntalisät on usein kohdistettu niille vanhemmille, jotka ovat töissä tai joilla on opiskelupaikka, eli joille kunnallinen päivähoito on todellinen vaihtoehto.			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords lapset kotihoito päivähoito tutkimuodot			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			